

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és koreszmáro-
sok részére az italmérők
közönve-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalványval
eszközöndők.

Egyes számok 10 krajával
kaphatók a kiadónál.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
többzoriért 1½ kr. fize-
tendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr

A NYILTTÉRBEŒ.

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőket
teljes díjkezelvényben
részesülnek.

kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. I. em.)
küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,

— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főter. 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1. szám.

Megyei közigazgatásunk fejlődése.

Gömörmege közigazgatása a jelenlegi önkormányzati rendszer mellett is a kormányzati igények azon színvonalán állott mindig, a mely nem igen sarkalt a közigazgatás államosítására, vagyis egyszerűbben kifejezve: Gömörmege önkormányzati közigazgatása volt mindig olyan jó, hogy ha mindenütt széles ez ország valamennyi megyéjében olyan jó lett volna. akkor a közigazgatás államosítása, a kormányzati centralizmus, — mindenesetre a nemzeti szabadság rovására, — nem lett volna nálunk olyan hangosan, oly erővel és általánosan követelve, és pedig éppen abban az évtizedben, annak a századnak végén, amelyben a centralistikus, burokratikus, és az állami tulsulyt biztosító központi hatalom mindenhatóságának az önkormányzat által való megtörésére irányul az európai államok különféle pártjainak törekvése.

De hát Magyarország fejlődése sokban elüt más államokétól, és az állam biztonsága, a nemzetiségi veszedelmek, begyökeresedett elfajulások megtörése, a törvények végrehajtásának biztosítása és más általán ösmert érdekek követelik meg, hogy a nemzet önmegtartózkodást gyakoroljon és a központi hatalmat erősítse azon hiszemben, hogy az mint nemzeti kormány a nemzet ellen megerősödött hatalmával fordulni nem fog, azon tudatban, hogy az idegen hatalom többé nem merészel a nemzet jogaihoz nyulni, azokat bitorolni, hogy többé nem lesz szükséges a nemzeti védbástyákra, a

vármegyékre támaszkodni, mint kellett ezt tenni az osztrák kényuralom féltelenségének idejében

De legyen e feltevés a legkétségtelenebb valóság, még akkor is, még abban az esetben is örök büszkesége leend Gömörmege, hogy nem igen szolgált rá önkormányzatával az államosítás politikájának napirendre hozatalára.

Gömörmegejében ugyanis a közigazgatás mindig lépést tartott a kor igényeivel, de a mi legfőbb, ebben a megyében soha sem ütötte fel veszes hydrafejét a korrupció, mert a legkisebb eltérést a becsülettel és tisztességtől a lehető legnagyobb szigorral sújtotta.

Tiszta kezű és becsületes is volt az administratio mindig.

Mindenesetre azonban életrealitását azzal biztosította legjobban, hogy lépést tartott a kor fejlődésével s igyekezett a fejlődő igényeket kielégíteni.

Ennek adta tanujelét csak nem régebben, midőn a garami szolgabírói kirendeltség létesülését megteremtette, egy nagy vidék közigazgatási érdekeit igyekezvén kielégíteni

Ennek adta tanujelét legújában is azon törekvése által, hogy a szolgabírói kerületek új kikerekítést nyerjenek, vagyis, hogy új szolgabírói kerületek létesítenek.

És örömmel vesszük a hírt hogy a vármegye kívánsága teljesülni fog, s szolgabírói kerületek szaporittatni fognak, illetve új beosztást fognak nyerni.

Az eddigi kerületekből kikerekítést fog-

nak nyerni: a rimaszécsi járás Rimaszécs székhelylyel, a rimaszombati Rimaszombati székhelylyel, a tiszolczi Tiszolcz székhelylyel s végül a putnoki Putnok székhelylyel.

Ha a tervbe vett új beosztást netán valami a jelenben meghiusítaná is, az már bizonyos, hogy az államosítás az megvalósul.

Ezen új beosztás mindenesetre döntő befolyású lesz vármegyénk közigazgatásának fejlődésében, sőt a tiszolczi kerület megvalósítása által fontos nemzeti érdek is nyer kielégítést. mert a magyar közigazgatás odaállítatik közvetlenül a pánszláv agitátorok közé éber őreül az állam biztonságának, a nemzeti érdekeknek.

És ehhez hozzátehetjük még azt is, hogyha a felvetett hír meg fog valósulni 1896-ra, úgy mindenesetre ez is egyik helyes módja lesz a milleniumnak Gömörmege részéről való megünneplésének.

A megostromolt Gyuri bácsi!

A mi székvárosunknak mindenesetre egyik specialitása a városi hatóság első embere, a polgármester, a város atyja, az ideális komoly koponyák mélyében, a kedves Gyuri bácsi a kedélyes szívek táján.

Ünnepélyes és nem ünnepélyes beszédei örök humortól ragyognak s szereti is őt a város apraja és nagyja.

De nem is közönséges elme a komoly munkában sem, s lelke mélye telve volt mindig és telve van ma is, mint egy kincsesbánya reform-eszmékkel, a haladás merész terveivel s merész elhatározásaival.

Igaz az is, hogy nem igen volt alkalmunk eddig ennek a nem közönséges tehetségnek al-

TÁRCZA.

HOGYAN KELL TÁRCZÁT IRNI?

Utatisás kezdő tárczairók számára.

— Irta: **Hevessy Jenő** —
(A »Gömör« eredeti tárczája.)

Az illető egyén, aki tárczát akar írni mindenekelőtt el kell, hogy lássa magát papírral, tollal és tintával.

E célból kikeres a papirkosarából gyűrődött és lehetőleg piszkos papírfoszlányokat, a fiókjából pedig egy olyan tollat, amely írás közben csak úgy köpködi magából a vízszínű tintát.

A piszkos és különféle nagyságu papirosdarabkák arra valók, hogy az illető szerkesztő, akit az »író« tárczájával agyon akar boldogítani, azt higgye, hogy a beküldő egy igen elfoglalt, tehetséges uri ember, aki nem ér rá tiszta papirost keresgélni, a köpködő toll pedig arra való, hogy azt, amit írnak, egyáltalán ne bírja a türelmetlen szerkesztő elolvasni (mert a szerkesztők rendszeren igen türelmetlen emberek), hanem úgy ahogy jött, adja le a szedők kezébe a kéziratot: hadd kinlódjanak azok az olvasással.

Ez az első szabály.

A második szabály az, hogy az illető halhatatlanságra aspiráló írójelölt maga elé helyezze a papirost, tintát és tollat.

Ha ez meg van, akkor megtömi pipáját illatos kapadohánnyal, rágyújt az ylang-ylang illatot terjesztő kénköves gyufával és óriási füstfelhőkbe igyekszik magát burkolni.

Mikor aztán se ő nem lát ki a fellegekből, sem pedig őt nem lehet megkülönböztetni egy közönséges adóvégrehajtótól, akkor balkezével dus hajzatába markol (mert az írónak elengedhetlen feltétel a dus hajzat) és igyekszik gondolatait egy irányba terelni.

Ha ez neki nem sikerül mindjárt, úgy még egyszer meg kell tömni a pipát, a homlokot jobbról, balról is végig kell simítani és a hatás azonnal mutatkozni fog.

Aztán hozzá kell látni az íráshoz.

Ha az illető írójelölt a legközelebbi napokban a Wekerle kegyelmes ur egyik tulbuzgó közege szerencsétlente látogatásával és csekély holmiját emlékül magával vitte, úgy okvetlenül szomorú históriát kell írnia, mert biztosra vehető, hogy ellenkező esetben egy türelmes és elszánt szerkesztő (mert a szerkesztők között néha türelmes és elszánt emberek is vannak), aki kéziratát végig böngészi, lapja legközelebbi számában azt írja:

Katánghy Kálmán Kassa Vigsága igen erőltetett. Jellemek festéséhez mit sem ért. Ebből a fajtából nem kérünk többet. Kilátásba helyezett humoreszkjeitől pedig ég óvjon bennünket.

Mig ellenben, ha eszébe jut az a körülmény, hogy nincs anvósa, de igenis van egy csomó birkatürelmű hitelezője, akik imádkoznak, hogy Allah hosszabbítsa meg az életét, akkor csakis vig történetet írjon, mert ez esetben el lehet készülvén reá, hogy mindig szívesen látja a szerkesztőség, mint azt az üzenet is igazolja:

Katánghy Kálmán Kassa. Kedves kollega korábbi küldeményét karácsonykor kiadott kalendáriumunkban közöltük. Kérjük, keddig köszönetesen körünkbe kaezajt keltő kellemes karczolataival. Különös köszönet!

Ezeket tehát nem szabad szem elől tévesztetni.

A megirandó tárczát azután három részre kell osztani.

Az első részben röviden bemutatandó a hős és a hősnő — mert ezek nélkül manapság már nem igen érdemes tárczát írni — a másodikban tárgyalandó az az esemény, amelyeket velük akarunk megcselekedtetni, a harmadik rész írása közben nem szabad elfeledni, hogy ez tulajdonképen már az utolsó, hogy tehát a szereplőkhez méltóan be is kell fejezni, nehogy az olvasó előtt önkényt felmerüljön az a kérdés, hogy hát tulajdonképen mit is akar az író mondani ezzel az ugynevezett történettel, amelyben pedig semmi sem történik?

A közmondás azt tartja, hogyha a »vége jó, minden jó ...«

Azért a végre különösen is vigyázni kell.

Teszem fel: ha az egyik írójelölt hőst egy határos jelenetben elbucszatja a hősnőtől, — aztán elküldi a legsötétebb Afrikába hittérítőnek, ahol a vadak természetesen feldarabolják, míg Juliáját elcsukítja egy magánosan álló kolostor komor falai közé, ahol ez kénytelen ifju életét a világ örömeiről lemondva, — visszavonultan, buzó imádságban töltöni: akkor az olvasó azzal

kötésait bámulni, ám ezért a polgármester legveszedelmesebb ellensége sem okolhatja a jó Gyuri bácsit, mert hisz ő végre is csak végrehajtó közeg s a képviselőtestület az, a mely eldönti a nagy dolgok sorát.

A városi képviselőtestületet pedig senki sem panaszkodhatja be a közvélemény előtt, hogy merész költségek s reformok és alkotásokért lelkesülne, hogy kocsis és vasúti új utvonalak megteremtésénél saját előnyét belátva, a bőkezű alkotó és teremtő szerepére vállalkoznék és segítene eltüntetni a Rimaszombat elszigeteltségében megnyilatkozó kínai falakat.

Mint hogy ha pedig nem az volna egy fejlődésre számító város helyes politikája, hogy minél több utat vezessen Rómába!

Rimaszombat nem sokára egy újabb nem csekély jelentőségű útvonalal lesz gazdagabb, a rimaszombat-várgedeivel, mely egy szép nagy vidéket hoz közelebb és tesz könnyebben elérhetővé, viszont Rimaszombatnak is azt az előnyt nyújtja, hogy egy nagy vidéket kocsin könnyebben megközelíthetővé tesz.

Ez egy nagy városra nézve, mely nagyobb piaccczal bír, mindenestre nagyon fontos, újabb érdekszálak megteremtője, a melyek persze a megkivántató pénzáldozatot is megkivánják.

Rimaszombatra is kiszabták a portiót! Lón erre nagy felháborodás és hogy a kedélyek a vészteljes haragtól megkönyebbüljenek, megszületett a felebbezés a miniszterhez.

A miniszter az pedig nem igen tudja, hogy Rimaszombat város bizonyos körei a megye ellen való tromfot, ő tőle várják mindig, holott ő csak a közjó objektív intézője lehet, a felebbezést elvetette és minthogy minden határozatot meg kell indokolni, az ügyes miniszteri hivatalnokok kiszétké a legegyszerűbbet, az alaki indokot, hogy t. i. a polgármester tiltakozás nélkül irta alá a tárgyalási jegyzőkönyvet; és választották ezt azért bizonyára, mert ez érdemben indoklás több mint adott volna, az eredmény pedig csak ugyanaz maradt volna.

Ez a határozat került a július 30-iki közgyűlésen felolvasás alá.

Az arcok a teremben komorak, hogy még a kedélyes Gyuri bácsinak sincs kedve mosolyogni. Vészesen vonul át a lelkekben a gondolat, hogy a vármegye ismét győzött, mi több, a polgármester adott ehhez segítséget.

No ezért lakolnia kell! Vége a vicznek és régi barátságok; elő a sóba áztatott szellemvirgácsesal és aztán nesze Gyuri bácsi! nesze még egyszer és még párszor!

Miután ad verbum audiendum a városi ügyészszel, vegye elő a tudományát, vegye kezébe a szellemi pórtólyt és üsse agyon ezt az abszurdumot.

Vármegye uram pedig nézi, nézi, mosolyogva tekint az ágaskodásra és elgondolja, mennyire fázik ez a város egy kis önérdékű áldozatért, a megyével közös érdekért, mikor ő ide hozta a vármegyei központ minden előnyét. Nincsen-e ebben egy kis haládatlanság?

De vármegye urammal szemben jó Gyuri bácsi mosolyogva fújhatja otthon a bodor füstöt, elgondolva, hogy a közügyet ezuttal is becsülettel szolgálta, a megye és kékváros hasznóhajtó harmoniájának megbontására mit sem tett.

Igy végződik az ostrom a derék Gyuri bácsi, a törekvő polgármester diadalával.

Baksay István kitüntetése.

Csak nemrégiben megyéje osztatlanul ünnepelte tanári jubileuma alkalmával Baksay Istvánt. Az ünneplésről hosszú közleményben emlékeztünk meg, sőt a kitűnő férfit úgy mint tanárt, s úgyis mint a társadalom oszloposát, ve zérzékiben magunk is ünnepeltük. Igazán örvendünk annak, hogy a lefolyt szép ünnepet kiegészíti most az a legfelsőbb kézirat, mely Baksay Istvánt királyi tanácsossá nevezi ki, biznyságát! annak, hogy a veterán tanár és a társadalom oszloposának érdemei méltánylásra találtak a kormányférfiak előtt is, akik az érdemet viszont eljuttatták a királyi trón számolyához s meghozták ekként ő Felsőge, a királyi kitüntetését.

A kitüntetett férfit barátai, tisztelői siettek üdvözölni. Mi is beállunk minden üres, fontoskodó magyarázat nélkül a gratulációk sorába, kívánva, hogy ő nagysága, Baksay István kir. tanácsos meg sokáig éljen új czimével.

A legfelsőbb kézirat következőleg szól: „Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Baksay István főgymnasiunai tanárnak, a tanügy és közügyek terén sok éven át kifejtett hasznos működése elismerésül a királyi tanácsosi czimet díjmentesen adományozom.”

Kelt Láschben, 1894. évi július hó 18-an.

Ferencz József s. k.

Gr. Andrassy Gyula s. k.

Fürdői levél.

Várgede, augusztus 3.

A várgedei fürdő zölddel árnyalt erkélyén egy kisebb társaság ült együtt, azon tanakodva, hogy mit is fognak az egész napon át csinálni, mikor itt egyáltalán semmi szórakozás nincs.

— Dehogyan nincs, szölt közbe egy vidám nő hang, van itt sok minden, ami szórakozást vagy örömet okozhat, csak nem kell elfogultnak lenni és tulsokat kívánni.

— Ej, ej, milyen jól pártját fogja ennek az unalomfészeknek, szölt kötődve egy másik hang.

— Irhatnál róla egy tárczacskot, legalább megíthatnánk, — mennyire szerepel nálad a képelet.

Egyik szó a másikat adta, végre engedve a közkívánatnak, nem tárczát ugyan, de egyet-mást megemlítek erről a sokféle színben feltüntetett fürdőről, szorosan az igazsághoz tartva magamat, már csak azért is, hogy bebizonyíthassam, miként mindenütt, tehát Várgedén is el lehet az időt kellemesen tölteni.

Annak aki ábrándozni szeret, elég anyagot nyújt az érdekes várom, melyből a szép alaku hegytetőn már kevés látszik ugyan, de a vár nagyságát igen könnyen ki lehet venni, sőt egy kis képzőléssel be is népesítheti az ember. Én legalább már többször láttam a daliás levéteket, a győzelem koszorújával büszke homlokukon, visszaszaguldani a várba, hol a vár kedves urnője és a tündérszépű várkisszony édes mosolylyal fogadta őket. Tárogató vagy hárfadallal kísérvé az érkezőket a terített asztalok és telt kupák mellé.

A terített asztalról jut eszembe, hogy még nem rendeltünk ebédet, pedig a fürdő szakácsnője elég jól főz és a jó levegő, meg a fürdő erősítő gyógyhatása párosulva az édes semmit-

tevessel, igen jó étvágyat csinálnak. A jó konyha és pontos kiszolgálát egyik nélkülözhetlen, jó tulajdonát képezi Várgedének és az árak is tűrhetőleg jutányosak. A fürdő határozottan kellemes és tapasztalhatólag gyógyerejű. Néhány napi időzés után tetemes javulást érez az ember, ami magában is sokat ér. Még a zenét is meg kell említenem, mert a banda naponta oly szépen játsza édes-bus magyar nótáinkat, hogy könnyen elfeledi az ember mellette a szép tisztára söpört sétányok ürességét. Na, de ha köznap kevés is az ember, annál többen vannak vasár- és ünnepnapokon, ilyenkor népesoportok élénkítik a tereket, lármájuk, összevegyül a számos fecsképár aranyos csicsérgésével, melyek itt olyan szelídek, hogy még bent a lakószobákban is felrajkák apró fészkeiket, ha ugyan a szoba tulajdonosa elég jó szívű és nem zárja ki őket.

A fürdő élénkségét még nagyon emeli, az idén ott érkezésközvetlenül jelenléte is, kik szép, fiatal örnagynéjük és annak kedves nővére társaságában, naponként kellemes játékokkal rövidítik az időt és lehetőleg jól találva magukat, nem egy látogatóval szaporítják a fürdővendégeket. Szóval a viszonyokhoz képest itt is jól érezheti magát az ember, csak fel ne tegye előre magába, hogy ő minden áron unatkozni akar. Inkább gondoljon arra, hogy Várgede idővel jelentékeny fürdővé fejlődhetik még.

ROBINA.

Vigjáték két felvonásban.

I. FELVONÁS.

(Szent-Györgyi elmélázva ül egy verendában és vésztlőlán olvas egy lapot.)

Szentgyörgyi. Hah! Milyen czikk! mily hatalmas és erőteljű duzzadó, hah! ördög és pokol és egy anarkista bomba! Ez ugyan Ravachol bombájánál is rettenetesebben fog rombolni. Cesarío tőre nem talált oly biztosan! Ez a buta, sőtét világ dőllyfélvel és kevelységével igazán gyenge elméjű felfogni e hatalmas vezérczikket! (olvasva) A nemzet dicsugaraktól és a magas menny isteni lelkétől illetett fény égi ragyogásától megkoronázott nimbusa ismét meg lett tépve, midőn a panslavismus buta bérenczei álnoksággal vegyes gazzsággal a ravaszág szinterére léptek.

Mindig harcoltunk a panslavismus ellen, ez ellen a százfejű hydra ellen, a mely szent hazánkban egy megközelíthetetlen szírtre vette reá magát és ott csapong rettenetes farkával, hogy a még hozzája közeledőket is megsebezze.

Ez a száz fejű hydra végre látva azt, hogy gyalázatos étvágyát a magyarság küzdőin ki nem elégítheti, a ravaszághoz folyamodik és besetenedik, mint egy trójai fa-ló az igazhívők táborába, hogy annál könnyebben gyakorolhassa metélyező munkáját.

A ravaszág e piszkos álarczát vette fel a hazafiságot bérbe véve Gyulai Bottond ügyvéd, ki mint hitvány salak akar most szinarany hazafiságunk kincsét házában ragyogni. Hiszen ez a legpiszkosabb vásár és Gyulai Bottond és közreműködő társai kiérdemlik a legnagyobb megvetésünket. Vajjon mit keres közöttünk az a pansláv féreg, kit mindenki ösmer nemzetellenes gazzságairól.

Ez a czik valóban nagyszerű és egy nagy vidék hangos éljenése és ezer és ezer tenyér tápta ünnepelte.

leszi le a lapot, hogy az az író még nem volt szerelmes, mert másképp nem csinálna szereplőivel ilyen nagy boldogságot.

Ha pedig a történet végéig szerelmeskedéssel tölteti el az időt, akkor aztán az ugynevezett »jó barátok« besugásai következtében hirtelen megkergül és szónékiül lelővi imádott hölgyét, aztán pedig egy kétségbeesett »Isten veled világ és benzinnel kitisztított szalonkabátom!« kiáltással valamelyik mély kutba ugrik, akkor ráfogják az íróra, hogy egy nagy pazarló, mert akkor gyilkoltatta le szereplőit, mikor azok már háromszor is ki voltak a pap előtt hirdetve, ami igazán nagy pazarlás ebben a pénzsűk, deficiztes világban.

A harmadik ugyan nem kedveli a rémes jeleneteket, de azért valakit mégis ki kell kergetni ebből az árnyékvilágból Ábrahám kebelébe.

Ez már a lakadalmat is megületi a boldog szerelmesekkel és a tóhár javában cseng, zene vigan zeng, esznek-isznak az éhes vendégek, vigadoznak az ifjak, midőn a nagy melegben hirtelen összeszik az örömanya, kiölti mérges fulánkját az ifju férjre és úgy meghal, hogy csupa gyönyörűség nézni!

Van-e a széles világon olyan ember, aki akkor, midőn a fiatal férj boldogságán örvend, rá nem fogná az íróra, hogy annak van már — anyósa.

Hanem az már igazán a különczködési hajlam non plus ultrájára mutat, amit egy másik

író művel, hogy berontat a török szultán felrészített haremébe, elraboltatja a szépséges leányzókat, aztán ráadásul magához veszi még a 160 leányzó — anyját is...

És mit mond ilyenkor az olvasó, kedves kezdőiró ur?

Az egyik rész azt, hogy ön megerdemli, hogyha nem is olyan sok, de legalább is — tíz eleven anyósa legyen, a másik rész pedig, hogy nem toll való az ön kezébe, hanem igenis ön való a Kozarek kezébe!

Ugyisintem nem ajánlható a befejezésnek az a módja sem, amelyet pedig sokan követnek:

»Morajló patak mellett, viruló lombok közt, ahol a madarak vig csicsérgése, hangos danája tölti be a léget s a szellő halk suhanással repül a fák dus lombjai között, áll egy rúzsákkal befutott kis házikó. Ajtajában áll a boldog paradicsom ura, egy napharnította arczu férfi, édes gyönyörrel legeltetve két szemét a lugásban szendörgő piczi csecsemőn. Mellette pihen szép-séges ifju neje, kit jobban szeret mindennél, életénél, jobban a Darius kincsénél, de az ártatlan, igaz szerelem — soba!...»

Ez eléggé poetikus vég és amellet a szent-írás azon szavainak is megfelel, hogy:

— Légyen békeség e földön.

De mégsem ajánlatos, mert ráfogják, hogy Beniczky Bajza Lenkét utanozza.

Azért tehát nagyon vigyázni kell a befejezésre, mert ettől függ minden.

Legjobban ajánlható a befejezésnek az a módja, amely a valószínűség látszatával sem bír.

Például, ha azt írja az illető, hogy egy ifju házaspár léghajóval indulnak a nászutra, a gönczölszeker rudja kilyukasztotta a gömb oldalát, mire a szorgos háziasszony dühében megkopasztotta a saroglyában gubbaszkodó fiastyukot: akkor az olvasó tapsolni fog elragadtatásában és azt mondja, hogy írja egy ragyogó fantáziával megadott uri ember.

Ugyisintem el lesz ragadtatva akkor is, ha azt olvassa, hogy egy ökölnyi nagyságu szabólegényt a sétatéren egy megcsipett egy szunyog, hogy arca elefántnagyságuára dagadt fel, vagy pedig, hogy Szegeden a finánczok és végrehajtók tiszteletere bankettet rendeztek a »Kötsönörökusba.«

Mikor aztán a tárcza ilyen hihetetlenül pompás módon be van fejezve, akkor be kell tenni egy erősen összegyűrődött boritékba, kuszált vonásokkal reá kell írni ő czimet és vigyázva, nehogy tévedésből reá ragasztassák a bélyeg, bedobandó a postán.

Ha a szerkesztő olyan vakmerő lenne mert a szerkesztők között akad néha igen vakmerő ember is, hogy a tárczát egy hét leforgása alatt sem közölné, akkor perrel kell őt megfenyegetni.

Ily módon a dicsőség valóságilag villamos vasuton közél és több mint bizonyos, hogy a kezdő író rövid idő múlva — híres felkapott ember lesz!

Megegyek, megegyek a piacra! A forumra, hol a nép imádozott népem ünnepelni fogja feltámadt dicsőségemet.

(Eltűnik. A függöny legördül.)

II. FELVONÁS.

(Szent-Györgyi merengve ül szobájában, meglehetősen dörzsöli kezét, egyszer csak kooogás hallatszik s belép két úr.)

Jolsvay: Én Jolsvay földbirtokos vagyok.

Rőczy: Én Rőczy vasgyáros vagyok.

Szent-Györgyi: Ah igazan örvendek a nagy szerencsének.

Jolsvay: Kettőnk küldetése, hogy egy meglejt hírlapi cikkéért, melynek személyes része sértő Gyulai Bottondra nézvest, lovagias elégtételt kérjünk.

Szent-Györgyi: Ah! csak az kell! Tessék helyet foglalni s egy negyed órát várni, az elégtétel azonnal meglesz.

(Szent-Györgyi ír s aztán idegesen felgrikk.)

Szent-Györgyi: Nos uraim! Az elégtétel már is megvan, mert hát én lovagias ember vagyok. Itt hallani fogják, a mi legközelebb megjeleni fog általam szerkesztett világlapban — (Olvas.)

A nagy izgalom, a melyet multkori cikkünk okozott s mely Gyulai Bottond ellen irányult, arra indított bennünket, hogy alapos tanulmányt tegyünk a panslavizmus körében. És milyen meglepő eredményre jutottunk. Hogy nincsen fáinabb és becsületesebb gyerek Gyulai Bottond urnál, ki egy igazi gentleman, szorgalmas, munkás családapa és végül 13 próbás hazafi, ki soha még szagát se érezte a panslavizmusnak, sőt a legujabb tette által bizonyította be, hogy sajnálatra méltó áldozat.

Meggyőződünk ugyanis arról, hogy Gyulai Bottond maga is nagy hazafi és csak a panszlávok visszaélésének tanulmányozása végett színtelen állt be a panszlávok közé, hogy azután vizsdatérve az igazhívők közé, szerzett tapasztalatait érvényesíthesse a nemzet légerjei ellen. Nos tehát neki bünbocsánatra sincs szüksége, mert sohasem volt bűnös, sőt belátta, hogy tévelygés volt tőle még az is, hogy egy tanulmányutazás által gyanúsításoknak tette ki magát.

Ép ezért üdvözljük az új hazafit, a régi hazafi folytatását s meg vagyunk győződve, hogy mindezeket Gyulai Bottondnak tettei is igazolni fogják.

(Szentgyörgyi, Rőczy, Jolsvay összeülnek, a függöny legördül.)

A publikum kaczag és a derűtségtől tombol.

Köszöntés és nyegleség.

Van egy nagyon furcsa dolog, melyet sehogy sem tudtam ezelőtt megmagyarázni magamnak.

E furcsa dolog az, hogy az emberek se köszönni nem tudnak, se a köszönést fogadni nem tudják — és mégis úgy vágnak a köszöntés után.

E furcsa dolgot azelőtt megmagyarázni nem tudtam, nem pedig azért, mert a nem köszönést, a köszönés nem fogadását nemcsak a fiatalabb nemzedéknek tapasztaltam, hol a könnyelműség s léhaság még mentésként szolgálhatott volna, hanem élemedett 50–60 éves, tanult és magukat művelteknek tartó embereknél is, kiknek pedig jó régen benőhetett volna a fejük lágya, hogy az ily nyegleséget az aszfaltbetyároknak hagyják.

Pedig hát a köszönni nem tudás a mai kornak egyik nagy betegsége, mert ez egyáltalán a szívéllyességnek, az emberszeretet tejttestvéreinek gyászjelentése is.

Sőt azok is, kik vékép nem felejtették meg el a köszönést, úgy tesznek, mintha a köszönés egy jobb kor egyéb szép emlékeivel el volna temetve.

Már a babaszobából is kiküszöbölték a köszönést; 3–5 éves polgártársaink már nem köszönnek, hanem »pacsit »adnak a bácsinak«.

A kik meg kiejtik a hányveti »jó napot«, — teszik ezt úgy, mint mikor a négylovas kocsis az öszvérhajcsárral beszél. — Orrhangon, francziásan.

És ez utóbbi főleg a hölgyek szokása, mert még ők elmondanak egy rövid »jó napot«-ot míg a férfiak egyszerűen nem köszönnek és nem fogadják az esetleges köszöntést.

Szorosabb ismerősök között ugyan van még egy köszönés, de ez még már aztán majdnem undorító a lakásját jelentő »kiszitihand«, melyet férfiak nőknek, nők férfiaknak, férfiak férfiaknak egyaránt mondanak.

No ebből már én se nem kérek, se nem adok.

Nagyobb — az az ne pazaroljuk a fogalom fokozását a törpeségek napjaiban — csak

magát nagyobbak hívó ember nem köszön a kisebbnek, azaz nem annyira a hatalom szeke-
rén ülnek.

Az egyszerű, kopott okos embert észre sem veszi a töke, a hiu rang. Nincs a csillagnak értéke, csupán a transparenteknek.

A nem köszönés, a köszönés el nem fogadása általános divat. Vannak emberek, kik együtt tanultak, egy kenyeret, egy sőt ettek és később a ki rangban, hatalomban többre vitte, az észre sem veszi a másik köszönését, nem fogadja el.

Ez a nyegleség sok jónak a megrontója; a nemköszönésből, a köszönés el nem fogadásából ered az érdemnek nem kellő mérlegelése. Mert Apollónak nem tehetségét, hanem bitorát veszik észre. Apolló ha kopottan járna, nem fogadná el köszönését a jómódú szá'óc, nem pedig azért, mert ma a műveltség és ildomoság helyett a nyegleség kaczag le úgy az ósz fürtről, mint a pelyhedező ajkról.

D. K.

H I R E K.

— **Gömöriek Parádon.** Mint halljuk az idén, mint rendszeren, újból sokan keresték fel a parádi fürdőt Gömörből. Fáy István a közeli napokban jött családjával haza. Ott időznek: Hevessy Bertalané és leánya Hevessy Mara, Mihalk Dezsőné és leánya Mihalk Margit s néhány nap óta Dráskóczy László.

— **Molnár József** ügyvéd családjával kedden érkezik haza Radegundból.

— **Lapunk** szerkesztője Szeless Ödön f. hó 1-én visszaérkezett hosszas fürdői üdülésből Rimaszombatba s a lap szerkesztését és vezetését ismét átvette.

— **A helybeli vadásztársaság** a szárnyasokra a vadászati tilalmat augusztus hó 15-éig meghosszabbította.

— **Tüzereink** folyó hó 6-án indulnak Tornallyán, Pelsőzön, Rozsnyón és Tornán át az Abauj-Torna megyében fekvő Szinára, hogy több heti lögyakorlataikat éles töltnyekkel elvégezzék. Onnan az őszi nagy hadgyakorlatokra visszajönnek.

— **Határozatképtelen közgyűlés.** Julius hó 30-án megtartott székvárosi képviselőtestületi közgyűlés napirendjébe fel volt véve a Tompa-utcai pásztor-ház és a Janosi-utcai mézár-szék-helyiség eladásának végleges rendezése. Ez azonban nem sikerült. Nem azért, mivel egy határozatnak többséget nem tudtak szerezni, nem! hanem mivel az érdeklődés oly nagy a képviselőtestület tagjai közt a város ügyei iránt, hogy nem jött össze annyi képviselő, amennyi törvény szerint kell ahhoz, hogy a vagyonátruházás fellet határozatot hozhassanak. A választó polgárok ezt a buzgalmat bizonyára fel fogják jegyezni az új választások idejére.

— **Kirándulás Agtelekre.** Rimaszécs intelligenciája egy nagy társaságba egyesülve, száma harminczaa, f hó 5-én vasárnap, egy nagyobb szabású kirándulást tesznek az agteleki barlangba. Reggel 4 órakor indul a társaság kocsin s az ebéd az agteleki barlang nagy termében van tervezve.

— **Éjjeli dorbézolás.** Budapest főváros híres volt a Thaisz regime alatt, hogy ott az éjjeli dorbézolás minden neme lehetséges, sőt hogy ott ezek az éjjeli tivornyák még az idő által sincsenek korlátozva, — sőt lehetséges, hogy a leghangosabb dorbézolás kivilágos kivirradtig folyjon a legnagyobb zajjal. A Thaisz regime meg is bukott a nyomában járó sok panasz folytán, bár nehezen ment a dolog, mert volt Thaisznak egy nagy erőssége, hogy tudniillik grattissima persona volt fenn. De az elfajulások mégis megdöntötték, s jött a porificaló Török-rendszer, a melynek első dolga volt a hangos, lármás tivornyázást betiltani s a zenélés tekintetében zárórát rendelni; megkövetelte ezt a közrend és a polgárok nyugalma, annak dacára, hogy Budapest főváros és sok idegen jó ide csakis mulatni és szórakozni, a mire a hivatalos hatalomnak tekintettel kellett lennie. És mégis mit látunk Budapesten? Hogy minden lármás, ordító, közrendet háborító mulatság tiltva van, a zene pedig éjjel után nem játszhatik sehol. Ennek ellenében Rimaszombat persze olyan világváros, a mely ilyen korlátozásokat meg nem tűrhet s itt lehetséges, hogy egyes, nagyon is képes helyiségekben a legvadabb hangulatban, a legdurvább ordítás (a melyet a mulatók éneklésnek hívnak) zavarja a szomszédok éjjeli nyugalma, annélkül, hogy az éjjeli rendőrség ezt megakadályozná, lehetséges, hogy a melege való tekintettel ezt a gyalázatos mulatozást nyitott ablak mellett folytassák, lehetséges, hogy a zene ehhez az erkölcs-

telen tivornyához a kora reggeli órákig az egész éjjelen át adja a kíséretet. Vajjon hol van az megírva, hogy Rimaszombat olyan város, hol a korcsmaipar azon privilegiumban részesül, hogy azt folytatni lehet a szomszédok békéjének, éjjeli nyugalmaik háborításával, hogy a korcsmáros üzleti hasznáért, egyes szomszédos lakók áldozatul dobják a nappali munka által megkivánt éjjeli nyugalmaikat. Nem vagyunk ellensegei az üledelmes mulatságoknak, a melyek a kellő tekintettel folynak, ha azok még reggel is tartanak, de határozottan a közvéleményt véljük tolmácsolni, ha azt írjuk, hogy a fent leirt dorbézolások nem engedhetők meg, s ösmerve kapitányunk erélyel, meg vagyunk győződve, hogy e visszaélések szinrehozatala után a kellő intézkedéseket meg fogja tenni.

— **Vállalkozás.** Az államépítészeti hivatalban az elmúlt héten megtartott árlejtések alkalmával a feledi paplak javítást Visnyay Pál vár-gedei lakos, az előíránvzott árból 121 perczentet engedve, — a tiszolcz-poprádi uton szükséges javításokat pedig özv. Homola Andrásné murány-hutai lakosné, az előíránvzott árból 5 perczentet engedve — vállaltak el.

— **Nincs sonka.** A rimaszombati iparosok és üzletemberek figyelmébe ajánljuk azon körülményt, hogy helyben egyetlen egy üzletben sem lehet sonkát kapni.

— **Katona beszállásolás.** Az őszi nagy hadgyakorlatokról már többször megemlékeztünk. Említettük annak során az összes részleteket, megleltve azt is, hogy városunkban 6—7000 ember lesz elszállásolva. — Az ez iránti intézkedést a városi kapitányi hivatal már megkezdte. A nehéz feladat sikeres megoldását mindenesetre az fogja biztosítani, ha a városi lakosság rend- és rangkülönbség nélkül a lehető legnagyobb előzékenységgel jár kezére a közigazgatási hatóságoknak és nem borzad a kato aságtól, meg-gondolva, hogy a fáradságos nehéz feladatokra hivatott katonaságnak minél jobb pihenőt szerezni, hazafias dolog.

— **Egy istálló dicsősége.** Farkas Ábrahám és Ferkas Z. ltán megyebeli nagybirtokosok mint kitűnő lónevelők ismeretekes nemcsak megyénkben s országszerte sok vidéken, hanem különösen is a fővárosi sportkörökben. Sokszor volt már alkalmunk a lótenyésztéssel foglalkozó gazdasági lapokban dicsőretet olvasni a Farkas-istálló remek lovairól, sőt egyik másik ló és fogat képes rajzát is láthattuk képes lapokban, a mi szintén a felebresztett figyelem jele. Az a hír azonban, hogy Farkas Zoltán Ernest hessen darmstadti nagyherczegnek két lovat eladott, azt bizonyítja, hogy Farkas Zoltán lovainak jó híre a külföldre is kiterjed.

— **Ipari szakiskolák.** Jó és szakképzett iparosok iránti kereslet napról napra jelentékenyen emelkedvén, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara szives jóindulatába ajánlja az érdekelteknek, miszerint a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur főhatósága alatt jelenleg következő ipari szakiskolák vannak: közép ipariskola Kassa; fémipari iskolák: Gölniczbánya, Budapest, Stoósz; faipari iskolák: Homonnán, N.-Szebenben; fa- és fémipari: Marosvásárhely, Kolozsvár, Arad, Szeged; szövő- és kötőszövő ipariskolák: Kézsmárk, B.-Csaba, Pozsony, Nagy-Disznód, Nagy-Becskerek, Csikszereda, Selmezbánya, Kassa; agyagipar: B.-Mágoos, Ungvár, Rimaszombat; kőipar Zal tna; kő- és agyagipar Székely-Údvárhely; gyermekjáték készítő iskola: Hegybánya-Szelakna, Fenyves-Chvojniczán, Er.-Szt.-Miklós, Marosvásárhely; kosárfonó iskola Belluson; csipkeverő iskola Kőrmöczbányán; kőipar iskolák: Budapest VIII. és I. ker. Kolozsvár, Seps-Szent-György, Szeged és Győrött; keztüvarró telep Budapest; órassegedek tanfolyama Budapest; cipészipar iskola Nagy-Szeben; Szabóipariskola Budapest; Epítőipari tanfolyam: Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Szeged; kőfaragó tanfolyam Hosszúfaluban; agyagipari tanfolyam Csáván; kosárfonó tanfolyam Békésen; Vasárnap szakrajz tanfolyam Kassa; szakrajziskola Kolozsváron és Aradon.

— **Sertés-lopás.** Martonfalán f. hó 3-án viradóra ismeretlen tettesek elhajtották Tót József ev. ref. tanítónak 4 darab hizott sertését az ólból. A csendőrség a tettesek nyomát — szokás szerint — hoptal úti.

— **Neogrady Antal** a jeles festőművész, aki aquarell képeivel aratott általános sikert s a legelőkelőbb körök figyelmét is kepeire tudta irányítani, hosszabb idő óta nyaral kedves családjában körében. Az ambíciózus festő aquarell képeit nap-nap után tanulmányokat tesz s ha egy-egy szép vidék megragadja finom érzékét, hozzá is fog azonnal a kép megfestéséhez. Persze a dolog nem megy olyan könnyen, mint azt

